

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 33.

V Ljubljani, v četrtek 11. februarja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. februarja.

Donavska parobrodna družba.

Splošna razprava o podpori donavske parobrodne družbe je bila danes dovršena. Glavna govornika dr. Lueger in baron Švegelj sta govorila vsak po poltretjo uro in s svojima govoroma vzbujala veliko pozornost. Dr. Lueger je neusmiljeno zdeloval društveno upravo in jo dolžil, da je le ona kriva slabega društvenega stanja. Če ostane to vodstvo še dalje na krmilu, je državna podpora zavrnjena, če se pa spremeni, bo družba shajala s svojimi dohodki in ne potrebuje nobene podpore. Brodarstvo po Donavi ima dva huda nasprotnika, ogersko vlado in parobrodno družbo. Če je trgovinski minister rekel, da je treba družbo podpirati iz skupno-državnih ozirov, morala bi pomagati tudi ogerska država, ki pa nasprotno od družbe pobira prometni davek. Po sodbi strokovnjakov ima družba štiri glavne napake: vozni red, tarifno politiko, pa denarno in tehnično vodstvo. Kako slabe so ladije, je najrazvidnejše iz tega, da morajo na mnogih krajih vprezati po 20 parov volov, da spravijo ladije naprej. Najbolje bi bilo podržaviti družbo in obrestovanje delnic za toliko časa odložiti, da se državi vrne njen denar. Ugovori zoper podržavljenje so piškavi; v mirnih časih se ni treba bati ničesa, v vojski pa bo Rusija z društvenimi ladjami ravno tako ravnala, kakor z državnimi. Rusija ima parobrodno Gagarinovo družbo, celó mala Rumunija ima pogum snovati lastno tako društvo, samo Avstrija se boji kakih spletk. Govornik omenja potem raznih napak in živo opisuje, kako je upravni odbor sestavljal napačne bilance, razdeljeval neopravičene dividende itd. Vlada je vedela za vse to, pa ni storila ničesa. Dalje oponaša trgovinskemu ministru, da se njegove trditve ne strinjajo z vladnim predlogom; minister je 6. t. m. trdil, da se postranska društvena podjetja splačnijo,

da prinaša premog 3%, železnica celó 5% obrestij; v poročilu pa se trdi, da ima družba po svojih postranskih podjetjih zgubo. Minister trdi, da bode država vplivala na tarife, ali to ne bo mogoče, družba bo delala, kakor bo hotela. V dotično pogodbo bi se bila morala sprejeti določba, da dene država družbo pod sekvester, ako prelomi dogovorjeno pogodbo. Minister se tolaži, da je sedanja uprava boljša, kakor je bila prejšnja; to pa ni res; ona svojih napak še ni odpravila; v svojem poročilu sicer opisuje prejšnjo upravo tako resnično, da mu v tem oziru ni treba dostavljati ničesa, omenja pa, da bi moralo državno pravičništvo brez pomisleka stopiti na noge, če bi se kaj takega poročalo o trgovcu, ki je napravil krivo.

Govornik potem govori o spedijskih agenturah, pri katerih so podjetniki obogateli, družba pa obožala. Društveni agentje so morali delati za take spedijske firme in so v plačilo za to dobivali še boljše plače; neki uradnik pa, ki se je upiral takim goljufijam, je bil umirovljen; ko bi bil tudi on goljufal, bil bi ostal v službi in postal morda že inšpektor! (Podpredsednik dr. Kathrein zaradi teh besed pokara govornika.)

Lueger govori potem o uradnikih parobrodne družbe, ki so po njegovi trditvi pravi sužnji, ki se ne morejo in se ne smejo ganiti, ker jih sicer precej spravijo ob službo. Konečno se obrača proti levičarjem in izreka svoje posebno zadoščenje, da se dozda še nihče izmed njih ni oglasil za podporo in da je Suess v klubu priporočal podržavljenje. Če tirjamo od vlade, sklepal je govornik, da naj se napravi zveza z Odro ali Veltavo in Labo, nam pravi, da nima denarja; če kmet zahteva polajšav, odgovarja se mu, da ni denarja; enak odgovor se daje vinorejcem, obrtnikom, uradnikom in uradnim slugam; za nje država nima denarja, pač pa ga ima za dve propadli društvi. (Podpredsednik zaradi teh besed v drugič posvari govornika.) Lueger konečno priporoča poslancem, da naj to vprašanje pre-

sojajo po svoji vesti, ne pa po klubovih sklepih in da naj ne podpirajo tako malopridne družbe (Hallunkengesellschaft). Tudi zaradi tega izraza bil je Lueger poklican k redu.

Za njim je baron Švegelj zagovarjal državno podporo in dokazoval njeno potrebo. Priznaval je, da je prejšnji odbor slabo gospodaril, in obžaloval, da ni sodišsko prijel listov, ki so mu očitali nepoštenje. To pa vendar ne gre, da se napadajo osebe na takem kraju, ker se ne morejo zagovarjati. Baron Švegelj priznava dalje, da družbi ni bilo treba tako obširnih postranskih podjetij, ali nevarno bi bilo, jih nemudoma oddati, ker bi jih morali morda zavreči za jako nizko ceno. Tudi ladije so slabe in njih stroji povzročijo preveč premoga, ali po primerni premembi prihranila se bosta skoraj dva milijona goldinarjev; ali če se prihrani le en milijon, bil bi to velikanski uspeh. Dalje nasprotuje podržavljenju družbe, katero bi imelo najneugodnejše posledice, in omenja, da se po predloženem načrtu družbi ne dovoljuje samo pol milijona podpore, ampak da dobi družba skoraj enak znesek še na drugi strani, če se namreč posreči, ogersko vlado pripraviti, da več ne pobira prometnega davka. Obširno in temeljito dokazuje, da ogerska vlada nima nobene pravice, pobirati tega davka, in nasvetuje posebno resolucijo, ki meri na njegovo odpravo. Konečno govori o velikem pomenu, ki ga ima Donava za naše trgovinske razmere, poudarja važnost zveze med Donavo in Odro ter v tem oziru priporoča drugo resolucijo.

Za njim se je oglasil še enkrat minister Bacquehem, da je odgovarjal Luegerju.

Ker je že sklenena razprava po opravljenem redu zopet odprta, ako govori kak vladen zastopnik, zgodi se le redko kdaj, da po končani razpravi kak minister poprime besedo in morajo biti jako tehtni vzroki, da se k temu odloči. Poslanci so torej mislili, da bode trgovinski minister stvarno zavračal tehtne obtožbe dr. Luegerja, ki so na zbornico napravile

LISTEK.

Slovensko-konservativno časopisje.

II.

Dobre politične članke pisati, temu seveda ni vsakdo kos. Politični članki namreč morajo biti dovršeni po vsebini in obliki, opirati se morajo na temeljite in modre razloge. Zato mora politični člankar popolnoma in natanko pregledati ves politični položaj ter poznati zajedno zgodovino preteklih dogodkov. Političnemu člankarju treba neke prirojene taktike, ne le v tem, kar piše, temveč tudi v tem, česar ne zapiše, ampak iz previdnosti zamolči. Kajti politika je pouk, kako se uporablja modrost človeškega uma na javne dogodke in razmere. Vporaba te modrosti na javne dogodke kake države zove se politika v besede ožjem pomenu; ako se pa ozira na razmere vnanjih držav, imenuje se diplomacija. V obeh slučajih je pa politika nauk uporabe modrosti, podvržen zakonom pravičnosti in pravnosti.

Dostikrat se kak politični člankar jezi, da mu je uredništvo njegov „izborno pisani“ članek vrnilo ali pa zavrglo.

Ali gotovo nezavrže urednik nobenega članka brez tehtnih razlogov. Marsikateri čla-

nek dobi urednik v roke še le post festum; torej ga ne more porabiti, ker se je med tem položaj povse drugače zasukal. Drug članek ima morda dobre in modre misli, ampak vnanja oblika je taka, da bi moral urednik rokopis popolnoma predelati, kar bi mu dalo več posla, kakor če zdela popolnoma nov članek. Tretji članek je pisan pravilno in brez slovniških napak, ampak vsebina njegova je brez prave podlage ali pa morda članku nedostaje doslednosti in logične izpeljave, in uredništvo ga ne more sprejeti v list.

Kar zadeva uvodne in druge večje članke, ki jih pišemo za naše časnike, veljajo splošno le-ta pravila:

1. Kdor nima temeljitega znanja in zmožnosti, naj „visoko politiko“ pusti vaje in poklicanim politikom.

2. Preden začneš pisati večji članek za „svoj list“, poišči si stvarnega in časa prikladnega gradiva, kajti urednik in čitatelji cenijo stvarne in časa primerne razprave bolj, nego le vzvišeno pisavo in lepo doneče fraze brez tečnega jedra.

3. Da bode tvoj članek zanimiv, izberi in razmotrivaj vprašanja, ki so uprav na dnevnem redu; ne delaj dolgih, praznih uvodov, ampak prični svoj članek takoj s konkretnimi dogodki zadnjih dni

4. Vsakemu svojemu spisu vstvari „glava in noge“ in izpeljava ne bodi predolga in preobširna.

Kdor hoče dobre članke za časopise pisati, mora stalno čitati vsaj dva dobro urejevana politična dnevnika, da se natanko pouči o vseh vprašanih časa ter mu je vse politično obzorje jasno razgrneno pred očmi.

Domače konservativno časopisje bi naobraženi domoljubi krepko podpirali, da stopijo v kolo podlistkarjev ter preskrbé našim listom raznih in zanimivih podlistkov. Saj je v Slovencih dosti jako nadarjenih in prebranih mož, kateri so izvedeni v vseh strokah vednosti in umetnosti, dasi nas liberalci pitajo z mračnjaki in nazadnjaki. Imamo učene slovenske zdravnike, modroslovce, naravoslovce, juriste, zgodovinarje itd. Ako bi vsak takšen večak spisal včasih le kaj malega iz svoje stroke za naše časnike, koliko bi si opomoglo in koliko zanimivejše bi postalo naše konservativno časopisje! Pa tudi mnogi duhovniki se bavijo razven dušnega pastirstva in napredovanja v bogoslovnih studijah z raznimi posvetnimi vedami. Tudi med njimi najdemo zgodovinarje, ki se pečajo ne le s cerkveno, ampak tudi posvetno zgodovino, sloveče pesnike, naravoslovce, zvezdoslovce, kemike itd. Kako lahko bi torej duhovniki objavljali v podlistkih zanimive vsebe svojih studij, razpravljali na dnevnem redu stoječa

tako velik vtis, da so začeli mnogi pomišljati, kaj bi bilo storiti, in naj bi se reč morebiti ne odložila dotlej, da se preiščejo naštetih dogodki. Ali minister se v to ni spuščal, ampak le z nekaterimi splošnimi izreki zavračal predgovornika, kateremu je med drugim rekel, da se mu je zljubilo mešati po drobny donavske družbe. (Dr. Bloch: Osrčje! Beuschell!) Očital je družbi, da je zrela za kaznilnico, ali v dokaz se je skliceval samo na nekatera pisma in na izreke odstavljenih uradnikov, ki se pa pred sodiščem po dejanskih izkušnjah pokažejo vse v drugačnem svitu. (Dr. Bloch: Scudier!) Govorniku menda ni bilo za to, da bi bil izpodkopaval pogodbo, ampak da je vplival na zunanji svet. Minister se je pritoževal, da je dr. Luenger dvomilo o njegovem pravem cutu, ter sklepal, da vlada po svoji vesti in iz prepričanja zagovarja pogodbo s parobrodno družbo, in da ga obsodba poslanca Luengerja čisto nič ne boli. (Živahno odobravanje!)

Ker je bila razprava vsled tega govora zopet odprta, oglasili so se takoj k besedi poslanci, ki vsled sklepa obravnave prej niso mogli govoriti. Govoril je najprej češki poslanec Formanek, ki je stavil predlog, da naj se predlog še enkrat vrne odseku, ki naj preiskuje od poslancev Kaftana in in Luengerja omenjene dogodke. Ker je bil za njim zopet sprejet konec razprave, izvolili so ostali vpisani govorniki Lichtenstein, Steinwender in Luenger, dr. Luengerja zopet za glavnega govornika, ki je ministru odgovarjal, na pikre njegove besede in mu med drugim očital, da družega ne ve, kakor to, kar mu drugi narekajo. (Podpredsednik Kathrein je zaradi tega izraza pokaral govornika.) Vprašal je tudi, kako je soditi o društvu, katero je poslalo zaupnega moža k človeku, ki je imel dokaze zoper družbo v rokah, ki mu je pa te dokaze z lepimi besedami izvijačilo, potem pa moža izpustilo iz službe? To je tako malopridno in tako perfidno, da si človek kaj hujega ne more misliti. Sklepal je svoj govor z očitanjem, da je minister njega napadal na prav enak način, kakor liberalni židovski listi, da naj mu torej ne zameri, ako njegov osebni pravni čut stavlja v enako vrsto s pravnim čutom omenjenih listov. Te besede so vzbudile velik vihar v zbornici in pripravile podpredsednika, da je vnovič govornika klical k redu.

Za njim je govoril še poročevalec Peez, potem je bilo po nasvetu dr. Pattaia ustno glasovanje o prestopku k posebni razpravi, ki je obveljal s 167 glasov proti 59. Nasproti so glasovali nemški nacionalci, krščanski socialisti in Mladočehi, pa še nekateri posamezni poslanci. O dalmatinskih poslancih poročajo dunajski listi, da so se glasovanju odtegnili, kar pa ni res. Po stari navadi je namreč le eden izmed njih tukaj in ta je glasoval z drugimi tovariši svojega kluba za posebno razpravo, ki se prične v četrtek 11. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. februarija.

Notranje dežele.

Štajersko. Gospodje v Gradcu se bojé, da bi deželni kulturni svet, katerega so mislili osnovati,

vprašanja posameznih vednostij, dajali pojasnila o najnovejših iznajdbah in o napredku vsakešnih strok vednosti in umetnosti!

Taki spisi so bralcem posebno v zabavo in pouk, dotični časnik pa poživijo in pokrepčajo, ako pisatelj piše o predmetu, do katerega ima največje veselje in katerega je posebno temeljito proučil, umevno je, da piše živo pa temeljito. Uredniki političnih dnevnikov imajo z uredovanjem političnih stvari toliko posla, da nikakor nimajo časa izdelovati še podlistkov. Vendar imajo podlistki za časnik velik pomen. Duhovniki bi se tem laglje poprijeli tega dela, ker imajo navadno večjo ali manjšo knjižnico na razpolaganje, torej jim ne manjka pripomočkov, le dobre volje je treba.

Dalje prosimo narodnjake duhovskega in posvetnega stanu, da nam izvolijo tudi brzojavno poročati znamenite dogodke, n. pr. izide raznih volitev, ukrepe večjih zborov, naznanila o smrti imenitnih oseb itd. Dotičnik ne bo imel tolike škode, ako parkrat na leto „svojemu časniku“ kako velevažno novico svojega kraja brzojavi, a uredništvu bo s tem jako ustregel, svojemu časniku pa pripomogel k večji veljavi in napredku. Na delo torej, dragi rojaki! Stopite v krog sotrudnikov slovensko-konservativnega časopisja, pomneč, da le združene sile dadé moč. Viribus unitis!

utegnil koristiti tudi Slovincem, in so že jeli agitovati proti njemu. Na Dolenjem Štajerskem bivajo Slovenci združeno in ne dalo bi se nikakor prepričati, da bi tudi njih zastopniki prišli v kulturni svet. Nemško in nemškutarske kmetijske družbe sedaj podpisujejo neki protest proti osnovi deželnega kulturnega sveta.

Češka sprava. Staročehi in češki veleposelniki so se baje sporazumeli, da bodo smatrali spravo za skupnost in ne bodo dopustili, da bi se o posamičnih točkah posebej razpravljalo. Ta sklep moramo odobravati, ker je treba skrajne previdnosti, da se ne rešijo samo one točke, ki bi bile Nemcem v korist, druge pa ostanejo nerešene. Nemcem ni dosti zaupati. Že sedaj dunajske punkcije drugače tolmačijo, nego je bil njih prvotni smisel.

Reforma zdravniških študij. Odbor, katerega so izbrali profesorji medicinske fakultete dunajskega vseučilišča, da izdela spomenico o reformi zdravniških študij, je sklenil izmej obligatnih predmetov izločiti živalstvo, rastlinstvo in rudništvo. Uveli pa se bodo nastopni novi predmeti: zdravilstvo otrok, kožne bolezni, larinologija, psihijatrija, ušesne bolezni in zobozdravstvo. Če se tako premeni red zdravniških študij, bodo se morda morale gimnazijalske študije malo premeniti. Da bi zadoščal potem sedanjim nauk iz prirodopisa na gimnaziji, ni prav verjetno.

Ogersko. Sedaj se na Ogerskem vse suče okrog tega, kdo bode novi predsednik zbornice. Dosedanji predsednik Tomaž pl. Péchy se je ministarskemu predsedniku hudo zameril, ker ni z opozicijo odločneje in strožje postopal. Vlada je že pred volitvami bila odbrala si dva kandidata za zborniško predsedstvo, ali eden teh dveh ni voljen, drugi se je pa izrekel, da te časti ne vsprejme. Posel novega predsednika ne bode lahek, kajti opozicija se pripravlja na hud parlamentaren boj in bode pač težko v zbornici vzdržavati red.

Vnanje države.

Nemčija. Agitacija proti šolski predlogi je v Prusiji vedno večja. Liberalci delajo z vsemi silami. Sedaj so se jela oglašati tudi liberalna vseučilišča. Najprvo se je oglašilo vseučilišče v Halli. Nam se to nikakor čudno ne zdi, ker vemo, kak duh veje mej profesorji na mnogih vseučiliščih. Se vedno je med njimi nekaj mož, ki trdijo, da vera nasprotuje pravi vednosti.

Italija. Ministerski predsednik je odgovarjajoč na neko interpelacijo naglašal, da je glavni vzrok vinske krize to, ker se preveč vina prideluje. Producenti naj bi se lotili kake druge industrije, ko z vinom ne gré. Vlada si prizadeva olajšati izvoz in se je na to posebno ozirala pri sklepanju novih trgovskih pogodb. Minister bi bil pripravljen izkoristiti ugodno določbo trgovske pogodbe z Avstrijo, ali tukaj gré za važna vprašanja, katerih on ne more rešiti. Sicer pa še pravi čas ni prišel, ker se še ne vé, kako se vredé trgovski odnošaji mej Svico in Francijo ter mej Francijo in Španijo. Italija je pripravljena z imenovanimi državami se pogoditi in upa, da bode to storila tudi Francija. Vlada si prizadeva italijanskim vinom odpreti pot v Južno Ameriko in se že pogaja z Argentinijo. Iz tega odgovora je vidno, da se bode Italija res, kakor je trdil znan slovenski parlamentarec, poprej skušala pogoditi s Francijo, predno prisili Avstrijo znižati carino od vina. Sicer pa lahko sklepamo iz ministrovega odgovora, da je v Italiji toliko vina, da bode našim vinogradarjem nevarno, tudi če se odpre francoska meja.

Španija. Na Španjskem je posebno mej delavci jako velika razburjenost, ker so véeraj usmrtili štiri anarhiste. V Kseresu so bile vse prodajalnice zaprte. V Barceloni so delavci 35 tovarn praznovali. Razgrajalce je razgnalo konjištvo. Dva delaveca sta mrtva, 57 oseb je pa ranjenih, mej njimi mnogo težko. Javne trge je zasedlo vojaštvo, ki je stražilo tudi vsa javna poslopja. Izgredi so bili v Saragosi, Santandru, Bilbau in Kartageni.

Portugalsko. Po vsej deželi na tihem nekaj vre. Vlada se boji izgredov in pa tega, da bi se Francija ne vmešala v portugalske zadeve, ker je v Franciji največ portugalskih upnikov. Tega se pač ni bati, kajti Anglija bi gotovo z vso odločnostjo temu ugovarjala.

Amerika. Če tudi bode še le jeseni v Zedinjenih državah volitev novega predsednika, vendar so se že začele agitacije. Kandidata bodete stranki postavili še le v juniju in demokratje imajo v ta namen dne 21. junija shod v Chicagu, republikanci pa 6. dne junija v Minneapolisu.

Izvirni dopisi.

Iz Podjunske doline na Koroškem, 9. februarija. (O naših učiteljih.) V marsičem se je tudi v slovenskem Korotanu že obrnilo na boljše. Narodna, slovenska zavednost, hvala Bogú, prodira v čim širše kroge prebivalstva. A le premnogo je še puste ledine, in marsikaterega napora bode še treba, da se bode slovenski oratar vseskozi zavedal svojih narodnih pravic in dolžnostij. Po večnem hujskanju takozvanih liberalnih listov in naukov, ki se večidel po ljudsko-šolskih učiteljih, dosluženi vojakih ali nadutih ob-

činskih pisákih trosijo med priprosti ljud, so kmetje v mnogih krajih zbegani, da ne vedó razločevati, kaj jim je v korist, in kaj ne, ter da se le preradi dadé zapeljati po mnogih krivih prerokih, ki se v raznih oblikah klatijo po deželi.

Zlasti so posel beganja prevzeli deloma radovoljno, deloma po naročilu iz Celovca tudi morali prevzeti ljudski učitelji, ki se na slovenskem Koroškem prav povsod kažejo najzagrizenejše nasprotnike narodni slovenski šoli in slovenski stvari sploh. Ker se tá prikazen pojavlja prav povsod, kjer se kdo oglasi za slovensko šolo, moramo misliti, da je učiteljem to večno ščuvanje in rovanje strogo zaukazano od višjih oblastev iz Celovca.

Tako dela n. pr. nadučitelj Peter Cenkelj v Klobasnici, kjer je minulo leto občinski zastop združen s krajnim šolskim svetom prosil za slovensko šolo. Cenkelj je bil poklican v Celovec, kjer se mu je dal bajé nalog in navodilo, kako mu je postopati in preprečiti, da se ne uvede slovenščina kot poučni jezik v tamošnjo šolo. Nabral je po raznih njemu lastnih spletkah in s pomočjo nekega zloglasnega voznika precej podpisov za neko prošnjo zoper slovensko šolo. Kaj mislite; kaj bode več veljalo: ali prošnja občinskega odbora in krajnega šolskega sveta ali podpisi z zvijačo vlovljeni po učitelju??!

Tudi v narodnem Šmihelu nad Pliberkom dela nadučitelj Franc Jurkovič (že ime kaže pristnega „Germana“!) zmešnjave in seje z agitacijo za nemško stvar v slovensko-narodni občini prepir med ljudstvo. Nekoje ljudi v Pliberku in Celovcu neznansko hudo srbi, da je nemški glorijski v Šmihelu že precej odklenkalo in zato si iščejo s pomočjo nadučitelja odduška.

Imeli so v Šmihelu zadnjič občinske volitve, pri katerih se je izvolil prejšnji narodni odbor. Pa ne vémo, kakó in zakaj, izvolil se je prejšnji manj odločni župan, kojega ima imenovani učitelj, dosedanji za nemško stvar v slovenski občini velezaslužni tajnik, na vaje. Večina odbornikov zahteva odločno, da se mora odstraniti učitelj-tajnik; toda župan se na vse pretega brani, temu vstreči. Ko so odborniki zahtevali, naj se napové seja, v kateri se bode postavno sklepalo o tej zadevi, odvrnil je župan kar na kratko, da more sejo sklicati samo on, kadar se mu zdi prav in potrebno. Vsled pritožbe odbornikov pa je okrajno glavarstvo zaukazalo sejo, v kateri se bode g. Jurkovič z vso njemu pristojno častjó za vselej odgnal iz občinskega odbora ter nastavlil novi, za slovensko stvar vneti, vrli tajnik.

Učitelj sam dela své z vsemi silami na to, da bi se ohranil na tajniškem stolu in odslej, kakor poprej gospodoval nad županom in vsem občinskim odborom. In da to doseže, poslučuje se raznih, jako sumljivih sredstev. Tako je natvezel nevednim kmetom kosmatega medveda, da bodo morali zbog novega slovenskega tajnika plačevati večje davke, da se bodo zamerili okrajnemu glavarju (!!), itd. — Toda slovenski kmetje ne marajo dalje s svojim kruhom rediti učitelja izdajico, ki ne mara ne za Bogá ne za slovenščino, temveč je le orožje zagrizene nemčurske klike pliberske in drugih visokonosihih liberaluhov.

S Štajerskega, 8. februarija. (Za probujo narodne zavesti.) Ako, častiti bralec, greš v katero naših mest ali trgov, z malimi izjemami slišiš večinoma nemško govorico, akoravno ljudje povsod znajo dobro slovenski. Še bolj žalostno nego to je, da jim z vednim kimanjem pritrjujejo tudi popolnoma slovenske okolice in kmetsko ljudstvo. V mestih in trgih z malimi izjemami vlada nemškutarski lažiliberalizem, kateri le malokje najde odpor pri slovenskih kmetih in priprostem ljudstvu sploh. Edini vzrok temu je, ker je naše ljudstvo še preveč nezavedno v svojih pravicah, narodna zavest je še malokje prodrila na dan, po nekih krajih pa nekoliko zbujeno že — umira. Kako bi se dalo v tem oziru kaj zboljšati, hočem napisati nekaj vrstic.

Pred nekimi leti čital sem menda v „Slovencu“, da imajo v priprostem kraju na Gorenjskem bralno društvo, katero je takrat kupilo za lepo svoto čedno hišico, kjer je potem zbiralishče narodnega življenja, pravi „narodni dom“. Ponosni so lahko ondotni narodnjaki na takšen vspeh društva, ker prijazno poslojpe bo s krasnim napisom brez dvombe še v poznih letih lep spomin in dokaz potomcem, kakšni vrli domoljubi so bili njih pradedje. Tako na Kranjskem, ali vse drugače je pri nas, posebno blizu nemške meje. Imamo sicer nekaj res blagodelujočih društev, čitalnic itd., ali njih dohodki so večinoma tako neznatni, da komaj zmagujejo sicer skromne

stroške. Na gradnje kakšnega ognjišča tem društvom ni misliti, pač pa je njih delokrog drugače jako obširen in blagodejen. Kjer je kakšno društvo, ondi se kmetje pri volitvah navadno obilno udeležujejo ter prej ali pozneje nasprotnike omagajo — in ta uspeh naših društev je nam, ki si moramo vsako mrvo pravice še-le priboriti, veliko vreden!

Toda društva ta morajo biti primerno osnovana in vrejena, kakor ljudem najbolj ugaja.. V vzgled eno tako društvo, katero je menda najmanjše pri nas, ali njega delovanje je rodilo že marsikateri uspeh. Udov ima le kakih 25 z letnimi doneski po 1 gld. in če še prištejemo kaj drobiža, ima letnih dohodkov okoli 30 gld. Za ta denar naroči kakih 10 do 15 iztisov „Mohorjeve družbe“, katere knjige odbor v jeseni lahko razproda in denar prihodnje leto zopet za družbo obrne. Kar še ostane denarja, naroči odbor navadno po več iztisov „Slov. Gospodarja“, „Mira“ in „Domoljuba“. Teh pa ne naroči društvo na svoje ime, temveč na imena posameznih poukazeljnih, posebno mladih kmetov, odbor navadno od tega nima nič dobička. S tem pa je društvo že toliko doseglo, da so kmetje že vrlo zbujeni, kar posebno pokažejo pri volitvah, in nihče ne more očitati odboru društva, da s tem ravnanjem ni prave pogodil. Ko bi pa odbor naročil časopise v kakšno posebno hišo, kjer bi bil sedež društva, niti polovico toliko čitateljev bi društvo ne imelo, vspeh njegov bi bil neznaten.

Kaj hočem s tem pripovedovanjem družega, kakor pokazati začetek, s katerim se navadno zavest najlaglje zbuja. Zavedni in požrtvovalni rodoljubi naj bi v to svrhu pomagali nezavednim k spoznanju s tem, da bi darovali na altar rodoljubja po svojih močeh. Ustanovila naj bi se, kjer le je nekaj narodnjakov, enaka društva, ki bi skrbela, da v njih okraju začne ljudstvo čitati in sicer dobre časopise. Kjer pa je ljudstvo še celo nevedno in ni nikogar, da bi je dramil ali mu ustanovil društvo, kako pa tam?

Ne vsiljujem svojega mnenja nikomur, ali svojo misel naj le povem. Kaj, ko bi se pri tolikih narodnih društvih še porodilo edno, katerega namen bi bil, nabirati doneskov, če tudi od začetka malih, k svoti, s katero bi se naročilo v najbolj zaspane kraje po nekaj iztisov cenejših — pa dobrih listov naših. Dosti je namreč še slovenskih pokrajin, kjer razven č. gg. duhovnikov in gg. učiteljev sploh nihče kaj ne čita, in zato ni čuda, da ljudstvo vse verjame, kar se jim od nasprotne strani trobi. Toda ljudstvo tega ni krivo, ker je le zapeljano; dosti je še povsod med njimi pridnih mladeničev in dobrih gospodarjev. Takšnim bi v roke spravili dobrih časopisov, pa bi jih v kratkem vzgojili v navdušene rodoljube, kateri bi naši stvari vsestranski koristili. Po njih bi se širila narodna zavest, morda celo ustanovila nova društva, trdni jez nasprotnemu navalu. To bi bilo, mislim, več vredno, nego svote, ki se bi v ta namen porabile.

Kedar so se naši kmetje že dosti vzdramili po doposlanih listih, niso hoteli več te podpore, — temveč so radi še darovali društvu letnino, ali liste za-se so si sami naročili, češ: drugi so še bolj potrebni berila od nas. Tako mislim bi nasvetovano društvo tudi ne potrosilo preveč; ko bi le par let koga podpiralo, potem bi si pomagal sam na noge. Č. gg. duhovniki bi pa lahko posredovali med društvom in nezavednim ljudstvom, kar bi tem raje storili, ker bi z mladim domoljubjem rastla tudi ljubezen do katoliške cerkve in spoštovanje do duhovščine, kar vse ob enem naš „liberalizem“ izpodkopava.

Če pa bi do tacega društva ne prišlo, naj bi vsaj lastništva imenovanih listov v to svrhu kaj žrtvovala. Ker so kraji posebno ob meji najbolj zanemarjeni, v take občine bi po nekaj iztisov lista — darovala in s tem ogenj narodne zavesti prižigala. Da bo iz tacega delovanja pognal plamen gorečega domoljubja, je lahko mogoče; prej omenjeno „bralno društvo“, ki še-le 4 leta deluje, je porok. Ne držimo torej rok križem, ko je čas za delo, saj: Dolžan ni samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. februarja.

(Občni zbor „Katoliške družbe“. Sinoči je imela „Katoliška družba za Kranjsko“ v svojih prostorih svoj letni občni zbor. Zborovalce je pozdravil društveni predsednik mil. g. prošt dr. A. Jarc ter

poročal o društvenem delovanju v preteklem letu. Iz tega poročila je omeniti, da Katoliška družba deluje že 24. leto za vtrjevanje in razširjevanje katoliške zavesti med Slovenci na Kranjskem. Novih udov je v preteklem letu pristopilo 51. Družba je izdala tudi v tem letu priljubljene „Drobtinice“, za katere mora v prvi vrsti izreči svojo zahvalo uredniku g. dr. Lampetu in njegovim sotrudnikom-pisateljem. — Račun o dohodkih in stroških društva kaže primanjkljaj; sicer je ta neznaten, a vendar je želeli, da bi se društvo še bolj podpiralo in da bi tudi v gmotnem oziru napredovalo. — Prelat mil. g. dr. A. Čebašek zahvali se predsedniku za njegovo neumorno skrb in neutrudljivo delovanje za Katoliško družbo ter ga prosi, naj tudi v prihodnje prevažni družbi posveti svoje moči. Mil. g. prelat je na to v daljšem, zelo zanimivem in nauduševalnem govoru pojasnjeval, kako važnost imajo danes katoliške družbe tudi med Slovenci. Tudi pri nas se je namreč vgnezdil liberalizem, lansko leto se je ta organizoval v političnem „Slovenskem društvu“. To društvo je liberalno, protiversko društvo, ker se je ustanovilo nasproti katoliškemu političnemu društvu, ker v svojih pravilih ne pozna krščanskih načel, ker nasprotuje v svojih glasilih verski šoli in se zagrizeno bori proti katoliški hierarhiji. — Prilastilo si je to društvo popolno neopravičeno ime naprednega društva. Temu nasproti nam je poudarjati, da pravi napredek je pri nas, je v krščanstvu, v katoliški cerkvi, liberalizem pa je nazadovanje v verskem, vednostnem in socialnem oziru. Ker pa je v zlasti v Slovencih, kakor povsod, poglavitni vzrok liberalizmu nevednost v krščanstvu in njegovih resnicah, zato so katoliške družbe tudi pri nas prepotrebne, da širijo katoliško zavest ter poučujejo svoje ude v krščanskih resnicah in dolžnostih. V ta namen pa je želeli katoliškim društvom vsestranske gmotne in duševne podpore. — Govor mil. g. prelata dr. Čebaška so poslušali navzoči z veliko pozornostjo ter se je po končanem govoru društveni predsednik g. prelato zahvalil v imenu zborovalcev za prelepe besede, ki naj bi tudi zunaj družbe našle prijazen odmev. — V odbor Katoliške družbe so bili za leto 1892 soglasno izvoljeni ti-le gospodje: Dr. A. Čebašek, J. Dogan, Leop. Gestrin, dr. J. Janežič, dr. A. Jarc, L. Jeran, A. Kalan, J. Kolenc, A. Kržič, V. Lahajner, dr. Fr. Lampe, Alf. Ledenik, Jos. Marn, Mat. Močnik, J. Oblak, Jos. Pichler, K. Polak, Fr. Povše, Janez Rozman, Jan. Šmrekar, Jos. Šiška, Ivan Vrhovnik, A. Zupančič, A. Žlogar. — Za pregledovalce društvenih računov so bili določeni gg.: A. Endlicher, R. Merčun, Sim. Pogačar.

(Katol. tiskovnemu društvu) je podaril za vse dobro vnet duhovnik trebanjskega dekanata v pospeševanje družbinih namenov sto goldinarjev. Bodi Bog plačnik velikodušnemu podpiratelju krščanskega tiska!

(Konzervativno obrtno društvo) je odposlalo mestnemu šolskemu svetu ljubljanskemu prošnjo, naj se pouk rokodelskih vajencev primerno naredi, in sicer naj bi se vajenci namesto ob delavnih zvečer poučujejo ob nedeljah. Mestni šolski svet je z dopisom z dne 27. jan. odgovoril po soglasnem sklepu, „da za zdaj te prošnje ne more vzeti v poštev, ker na obeh obrtnih pripravljalnicah, združenih s I. in II. mestno petrazredno deško ljudsko šolo sredi šolskega leta ni možno vstaviti večernega pouka, obrtna nadaljevalna šola pa sploh ne spada pod pristojnost mestnega šolskega sveta. V obče pa je zvedel mestni šolski svet, da se rokodelski učenci vdeležujejo šolskega pouka zelo redno, da jako pridno beró knjige iz šolskih knjižnic in da je njih vedenje večinoma prav povoljno; zaradi večernega šolskega pouka nima policija z rokodelskimi vajenci čisto nič posebnega posla.“ — Tako slove poročila. — Blagor mestnemu šolskemu svetu, da vidi vse v tako lepi luči, mnogi mojstri, ki imajo posla z vajenci, drugače sodijo. — Sploh pa nam je pripomniti, da je splošna želja rokodelskih mojstrov v Ljubljani, da se odpravi večerni pouk vajencev ob delavnih, da je konservativno obrtno društvo izrazilo občno mnenje ljubljanskih rokodelcev, na katere se bode šolski oblasti ozirati preje ali pozneje. — Konservativno obrtno društvo je priredilo v predpustnem času svojim udom dva poučna in zabavna shoda, ki sta se vršila dne 24. jan. in 7. febr. v kat. domu rokodelskih pomočnikov. — Govora je oskrbel g. A. Kalan ter podal poslušalcem raznih zanimivih resno-saljivih podob iz socialnega življenja s posebnim ozirom na obrtno-rokodelske razmere. Raz-

krival je rane, katere je liberalni kapitalizem zasekal obrtno-rokodelskim stanovom s svojim „svobodnim“ oderuštvom, a tudi ni prikrival ran, ki si jih zadajejo rokodelci sami. Razviditi je bilo iz razprav, da je obrtnikom in rokodelcem pričakovati stalnega zboljšanja njih razmer le na podlagi krščanske socialne preosnove, kakoršno je vtemeljil papež Leon XIII. v svoji okrožnici o delavskem vprašanju. — Čujemo, da bo konservativno obrtno društvo tudi v postnem času svojim udom preskrbelo nekaj poučnih večerov. — Vrlemu konservativnemu obrtnemu društvu želimo prav mnogo udov, da bo tem vspešnejše izvrševalo svojo važno nalogo.

(Imenovanje.) Deželnega nadsodišča svetovalec Edmund Schrey pl. Redelwerth je imenovan višjim državnim pravdnikom pri graškem nadsodišču.

(Poročilo) se je večeraj v Idriji g. I. Vogel nik, c. kr. učitelj, z gospico Ivanko Didičovo, hčerjo tamošnjega gosp. župana.

(Vojaški nabori na Kranjskem za l. 1892) se bodo vršili po nastopnem redu, in sicer za polk baron Kuhn št. 17: 1. dan marca v Ljubljani za Ljubljano; dne 3., 4. in 5. marca v Radovljici; dne 7., 8. in 9. marca v Kranju za sodna okraja Kranj in Trzin; dne 10., 11. in 12. marca v Škofji Loki; dne 14., 15. in 16. marca v Kamniku; dne 17. in 18. marca v Prevojah za brdski sodni okraj; dne 21., 22. in 23. marca v Litiji; dne 24. in 26. marca v Višnji Gori za sodni okraj Zatičina; dne 28., 29., 30. in 31. marca in dne 1. aprila v Novem Mestu; dne 2. aprila v Metliki; dne 4. in 5. aprila v Črnomlju; dne 7., 8. in 9. aprila v Kočevju; dne 11. in 12. aprila v Ribnici; 13. aprila v Velikih Laščah; dne 19., 20., 21., in 22. in 23. aprila na Krškem; dne 25., 26., 27. in 28. aprila v Ljubljani za ljub. okoličino; dne 29. in 30. aprila na Vrhniki. Na Notranjskem so določeni za dopolnilno okr. poveljništvo polka kralj Milan št. 97. nastopni naborni dnevi: dne 31. marca in 1. aprila v Vipavi; dne 4., 5. in 6. aprila v Postojini za sodna okraja Senožeče in Postojina; dne 19. in 20. aprila v Ilirski Bistrici; dne 22. aprila v Ložu; dne 25. in 26. aprila v Logatcu; dne 28. in 29. aprila je poslednji naborni dan v Idriji in 30. aprila dospel komisija zopet nazaj v Trst.

(Iz Cirknice) se nam piše: Neki Neslanec iz cirkniške okolice se je v „Slov. Narodu“ z dne 1. t. m. hudoval in krtil, zakaj duhovniki v cerkvi in zunaj cerkve ljudem priporočajo dobre časnike. Tej zgagi in drugim povemo za vselej, da je to duhovnikov stanovska dolžnost, katero bodo tudi v prihodnje morali izvrševati po svojem poklicu. Isto je storilo pred kratkim v skupnem pastirskem listu 35 avstrijskih škofov, ki so ukazali, naj duhovniki z lece ljudstvu preberó ta list. Kaj pa se sme v cerkvi govoriti na leci, kaj ne, tega ne bode določal nepoklican dopisnik, kakoršen je Brundislav Neslan v B., katerega bi zavrnil Prešern z besedami: „Čevlje sodi naj kopitar“. Zavedni in inteligentni Cirkničani so nevoljni, da se je drznil kovačnico svojega dopisa prenesti lažljivo v Cirknico. Če je mož poštenjak, zakaj ne imenuje kraja, kjer je zveržil svoj dopis? Notranjci pa si zapomnite, da Vas „Narod“ po svojem dopisniku imenuje „nevedno“ ljudstvo. Kedar pa bode potreboval Vaših glasov, tedaj Vas bode milostno zopet poznal kot „zavedne“.

(Izneverjenje pri štajerski eskomptni banki.) Upravni svet štajerske eskomptne banke je izdal naslednjo izjavo: „Povodom zadnjih pregledov v menjalnici štajerske eskomptne banke se je dognalo, da je uradnik Ernest Bannert izneveril večjo vsoto. Natančna preiskava se vrši.“ — Ernest Bannert je bil z malim presledkom že od l. 1871 pri banki, zadnji čas kot blagajniški asistent. Govori se, da je izneveril okoli 136.000 gld. Mož je imel 2000 gld. plače, toda živel jako potratno. Nekaj dni ga ni bilo v urad ter se je izgovarjal, da je bolan. Ker je imel orožje v sobi, morali so biti previdni, ko so ga prijeli ter izročili deželnemu sodišču. Vložniki ne zgube ničesar, ker ima banka 228.692 gld. rezervnega zaklada.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 31. jannvarija do 6. februarja: Novorojencev 31, umrlih 31, in sicer jih je umrlo za jetiko 9, za hripo 3, za škrlatico 1, za raznimi boleznimi 18. Med umrlimi je bilo 6 tujcev, 8 v zavodih. Zbolelo je za hripo 29, za ošpicami 2, za tifuzom 1.

(Ptujška čitalnica) je za tekoče leto izvolila nastopni odbor: Hinko Stanjko, predsednik; Ivan Langerholz, podpredsednik; Anton Gregorič, blagajnik; Rudolf Sigi, tajnik; odborniki so: Dr. Jos. Čuček, Anton Klobučar, Luka Kunstek, Simon Osehan, dr. Jakob Ploj, Alfonz Svet in Jos. Zelenik; namestniki: Dragotin Zupančič, dr. T. Horvat, Fran Copf in Marko Pavlinič.

(Pivška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) v St. Petru priredi veselico dne 17. svečana 1882 v prostorih gostilne pri „Zvezdi“. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za posameznika 60 kr., z družino 1 gld. — Vspored: 1. Pozdrav prvomestnikov. 2. A. Nedved: „Zvezna“, zbor. 3. S. Gregorič: „Blagovestnikom“, deklamuje gospica Ivanka Velepčič. 4. A. Hajdrih: „Mladini“, zbor. 5. Sviranje na citra, gospica Fani Špilar. 6. Fleischmann: „Triglav“, zbor. 7. Prosta zabava.

(100.000 goldinarjev) je glavni dobiček velike praške razstavne loterije. Opozorjamo častite čitatelje naše, da je žrebanje dne 12. februarja.

Raznoterosti.

— Prva učiteljica prava je gospa dr. Emilija Kempin, ki je nedavno v Curihu v Švici bila dopuščena kot docentinja.

— Divjačina v Bosni. V letu 1891. je bilo ubitih, oziroma vjetih: 39 medvedov, 50 starih in 31 mladih volkov. Gotovo pa je bilo ubitih še več zverij, katerih pa ljudje niso naznanili.

Telegrami.

Dunaj, 10. februarja. Juridična komisija gospodske zbornice je sklenila, da so za pravnozgodovinske in državnoznanske študije po štirje semestri obligatni. Vsled tega pride dotični načrt še enkrat v zbornico poslancev.

Dunaj, 11. februarja. Cesar je danes dopoldne vsprejel ogerskega ministerskega predsednika Szaparyja, kateri je potem imel še pogovor z grofom Kalnokyjem in Szögenyjem.

Budimpešta, 11. febr. „Ungar. Post“ javlja, da se bodeta parlamentoma na Dunaju in Budimpeštu predložila načrta zakona glede podaljšanja trgovske pogodbe s Srbijo, kateri rok poteče dne 1. septembra, kajti vzlic obojestranski prijenljivosti se vendar nova pogodba vsled razdelitve dela parlamentov ne bode mogla pravočasno rešiti.

Barcelona, 10. februarja. Nocoj se je razpočila petarda; jedna oseba mrtva, tri ranjene.

Fuji.

9. februarja.

Pri **Matiču**: Gürtler, Rothenberg, Gerber, Popper, Bernhuber, Köstler, trgovci; Mulley, zasebnik; Kren, potovalec, z Dunaja. — **Legrand**, prof. filharmoničnega društva, iz Ljubljane. — **Gorup**, posestnik hotela, s sinom, z Reke. — **Mazzoli** iz Gorice. — **Bilina**, trgovec, iz Linca.

Pri **Sona**: Hofbauer, Müller, zasebnika; Bernhard, Friedman, Eisler, Hedenegg, Sanger, trgovci, z Dunaja. — **Deutsch** in **Bettlheim**, trgovca, iz Vel. Kaniže. — **Kohn**, trgovec, iz Maribora. — **Pokorny**, major v pok., iz Celja. — **Petrič** iz Logatec. — **Romč**, župnik, iz Naklega. — **Weiss**, trgovec, iz Budimpešte. — **Maier**, trgovec, iz Monakovega. — **Martin**, trgovec, iz Norimberka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Milodić, trgovec, iz Sibonika. — **Kankelj** iz Godoviča. — **Skab**, trgovec, iz Pečuha.

Pri **avstrijskem caru**: Luzar, preglednik, z Dunaja. — **Petschnigg** od Sv. Ane.

Umrlj so:

8. februarja. Simon Budnar, posestnik, 78 let, Hilserjeve ulice 8, jetika.

9. februarja. Anton Peterca, delavec, 68 let, Koldvorske ulice 20, emphysema pulm. — **Elizabeta Hudeček**, čevljarjeva hči, 4 mesece, Streliške ulice 11, božjast. — **Marija Kochner**, dalavčeva hči, 5½ leta, Streliške ulice 11, morbus Brighii.

V bolnišnici:

8. februarja. Martin Novak, gostač, 66 let, vsled raka. — **Martin Dolinar**, delavec, 40 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8 75	Speh povičen, kgr.	62
Rež,	6 80	Surovo maslo,	68
Ječmen,	4 39	Jajce, jedno	2
Oves,	3 9	Mleko, liter	8
Ajda,	6 46	Goveje meso, kgr.	42
Proso,	5 15	Telečje	58
Koruz,	5 10	Svinjsko	48
Krompir,	2 50	Kostrunovo	42
Leča,	12	Pišane	60
Grah,	11	Golob	22
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	1 87
Maalo, kgr.	85	Slama,	2 14
Mast,	64	Drva, trda, 4 mtr.	7
Speh svež,	50	„ mehka,	5

Pri zlatem drž. jabolku.

J. PSERHOFER

Zum goldenen Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, L. Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovani pošiljki po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnino pristo pošiljati: 1 zavoje kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavejev 5 gld. 20 kr., 10 zavejev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izrečno

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice.

in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v **25 rdeči** barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog, škatlica 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želodcu, slabši prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr.

Razni tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrb.

Pošiljke po pošti vrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa tudi proti povzetju. **Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici)**, je poština dosti nižja nego pri pošiljkih s povzetjem. (42) 12-5

Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatlica 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr.

Tannochin-pomada, J. Pserhoferja, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatlica 2 gld.

Univerzalni obliž, prof. Steudel-a, sredstvo pr. ranam, oteklina itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošlj. 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a, Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja, 1 pak. 1 gl.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Žrebanje jutri.

Velika praška loterija.

Glavni dobiček

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld.

priporoča

48 9-8

J. C. Mayer.

Dunajska borza.

Dne 11. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 60 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1043 " "
Kreditne akcije, 160 gld.	304 " 50 "
London, 10 funtov strl.	118 " 35 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 40 "
Cesarski cekini	5 " 59½ "
Nemških mark 100	57 " 95 "

Dne 10. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	108 gld. 05 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 75 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	138 " "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	147 " 75 "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	182 " "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. radečega križa srečke, 10 gld.	17 " "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2887	50 " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 16 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za natančnejše glavne priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

45.000 goldinarjev

se dobi z jedno

zemljišnokreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 15. februarja.